

Душевные поминки во Львове

ОЛ

СО

Дело о рассмотрении ма-
лоду еврейской религиозной
общины во Львове на звест-
ные повреждения надгробных
памятников на еврейском
кладбище польскими военными
отрядами

Фонд №	241
Опись №	1
Справа №	451

1919

5 августа 1919

на 10 листах

90/2932/10 ✓

352

91

Relacja 2932/10

Podpisany zbadał ze skłosa wypracowanego przez żołnierzy oddziału Hallera które pasuje konie 20 maja b.v. sto w hali pogrzebowej pobili dzień lichtarów bocowych garowych które były osadzone w iwanę i w pajęku środkowym 100ci lamp starych i około 200ci małych, ortery stojaki pod świecy drewnianych potamali, 100ci nagrobków wyrócili, poratem z oddziału II Dywizji Taboru Dowódca I Swachroni. Griszewskij l. 3 w dniu na rozkaz ^{zajęci kamenty} prowadzą konie i również wyją staję skłosa. — w światkiem uawruem była storozyni tegoż czasu tania Antonina Gadula. — i innych nie było nikogo

dwór 1/6 1919

Sto do dnia Rajant

przychodzących odwiedzić groby swych zmarłych. —
 Dostało do tegoż w obawie o bezpieczeństwo Rabina
 wystawiono maski i świątynię pogrzebny we środę 28.10.1919.

№ 1 2932/19

952
21

Pr.

Relacja

Ładatem ze wsi międzyk. t. j. 1. czerwca
1919 r. w kołnego oddziału W.P. nieprawa
kamic na postawisko, na cmentarzu żydowskim,
i w tej chwili panuje tam zupełny spokój. —

Łódź dnia 4/VII. 1919.
Janowski

amentarna, obiegła im brody, molestowano obywat

L. 439.

Do Pana

Generalnego Delegata Ministerstwa

Dr. G. Łecki ego

L w o w i e .

Podpisany Komisarz Rządowy izrael. Gminy wyznaniowej we Lwowie uważa za swój obowiązek zwrócić uwagę Ekszellenccji, na niepokojące objawy i zdarzenia, stwierdzone naocznie, które nie tylko połączone są ze szkodą materialną i głęboką krzywdą moralną ludności wyznania mojżeszowego, ale też zagrażają poważnie dobrej sławie Rządu i społeczeństwa polskiego.-

Na izraelskim cmentarzu we Lwowie dzieją się rzeczy, wywołujące grozę i oburzenie.-

Pewne oddziały wojskowe obrały sobie siedzibę zmarłych za pastwisko dla swoich koni i - urządzając w miejscu ogólną cześć otoczoną - paszą - obrażają uczucia religijne i petyam wobec zmarłych.-

W brutalny sposób pobito portyera i służbę cmentarną, obciążono im brody, molestowano obywateli, przychodzących odwiedzić groby swych zmarłych.-
Dostało do tego, że w obawie o bezpieczeństwo Rabina zaszustowano musieliśmy pogrzeby we środę 28. bm.-

Zbudowana znaczonym kosztem przez p. Samuela Horowitza hala ceremonialna, zaopatrzona w tablice marmurowe, na których są wyryte modły i psalmy, została przez świętokradzką dłoń poważnie uszkodzona, wszystkie witrażowe szyby kosztowne, drogie kandelabry i świeczniki; przeważnie przez ofiarę pobożnych fundatorów, są lekkomyślnymi strażami zniekształcone i zniszczone.-

Świętokradzka dłoń nie uszanowała nawet samych grobów zmarłych ani rzetelnej i uszanowanej powszechnej zasługi.-

Kilkadziesiąt nagrobków bądź powalono, bądź strząskano.- Nie zważano się nawet przed oszczędzeniem i uszkodzeniem pomnika bp. Dra. Bernarda Goldmanna, uczestnika powstania z roku 1863. posła sejmu i radnego miejskiego, który tak na polu zasług wojennych w Moskwę, jak i przez całe swe długie życie w pracy pokojowej był jednym z najwierniejszych synów Ojczyzny.-

Sprawcy tego spustoszenia nie oszczędzili nawet przestrzeni, w której spoczywają bohaterowie wojny światowej oraz obecnych zapasów wojennych i znieważone zostały świeże groby tych ostatnich sołdat Polskę poległych oficerów i żołnierzy.-

Nie tajemnicą nam jest, że Rząd Państwa i Ekscelencya, jako bezpośredni Reprezentant tego Rządu, potępiają te wandaliczne akty świętokradstwa.-

Nie wątpię że Wysoki Rząd Rzeczypospolitej zsolidaryzuje się z wszystkimi ludźmi dobrej woli w stanowczym potępieniu tego rodzaju nikczemnej roboty podziemi i dlatego śmiem imieniem Izrael. Gminy, wyznającej we Lwowie, oraz i współwyznawców poza Lwowem mieszkających - prosić :

Ekscelencyę raczy wydać odpowiednie zarząd-

MP

czym, by ... i ukarano, a równie
by ... się wybryków, które przez
które nie ... i nie będą tolerowane.-

Osobliwym ... się do znanego po=
osaci sprawie ... Excellenceyi, by Wysoki
Rząd w ... nienawiści przede=
... którą ponosi wielką część wi=
ny w ... nie stojąc na wysokości
swego ... opinii publicznej
ni ... nawet na organu Rządowego
"Gazety ...", nie ... w kierunku uspoako=
lenia, ... potrzebuje wzburzenia umy=
słów.-

L w d ... 1919.-

KONISARZ RZĄDOWY

... w Lwów:

J. J. J.

REZERWUJĄC W KANCELARSTWIE WE LWOWIE
Dziękuję, 31. MAJA 1919.
L 4005
zał.

TLA

Lwów 12/5 1919
Przepraszam
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

PREZYDYUM DYREKCJI POLICJI
w L. w. l. e.

Weszło dnia 12/6 1919-

L. 3107 /pr.

We Lwowie, dnia 22. września 1919.

Prezydyum Namieszczenia!

Przedkładam napowrót z nadmienieniem, że
fakta podane w przyległym piśmie polegają w rze-
czywistości na prawdzie.-

Jak to jest ogólnie wiadomą rzeczą, nie-
które oddziały wojskowe, przeciągające w drugiej
połowie maja 1919 przez Lwów, dopuszczały się
rozmaitych wybryków wobec ludności żydowskiej i
nie oszczędziły nawet cmentarza izraelickiego.-

Jak stwierdzono na miejscu rozwalono tam
kilkanaście nagrobków i pomników oraz zniszczono
halą ceremonialną przez rozbicie tablicy marmuro-
wej, szyb witrażowych, kandelabrow i świeczników.-

DYREKTOR POLICJI

Pacek Szczygiel

PREZYDYUM NAMIESZCZENIA WE LWOWIE
24 WRZEŚNIA 1919.
11785

40057/19
2 p. lat. Lwów
1919

II
11785

948

rušijazj ja, posy kome
na ccaentaran, etc.

Leys

rus exl d. 2104/181

Proc. Nau.

predstavam naposovot
k uaburimicem, ja
lehta podane v pnylytom
pisimie polegaje v nrcay-
wistasci na pravstie

jak to pot ugotwie mia-
dama rreacay drugij so-
tawie maja sigimicllie
adbricaty najshow pre-
caga pce pnce amawad
kpanccaty ig rormai tyd
nybr kio Hobec ludwoc
ryduoshicji nie osere-
brity u dact emutata
irradicicoy.

jak slawie dawo me
niojsac ror rhuo
tawie kilkanecie
uagrobawie i pommi-
kew ar ar miascawo

i...
...
...
...
...
...

N. 31 07/19
19

605

PREZYDYUM DEPARTAMENTU POLICJI
w Warszawie

Weszło dnia 7/10. 1919.

L. 5911 pr.
19

31 07/19 l.

all

For...
...

odpis!

Zarząd Izr. Gminy wyznaniowej we Lwowie.

L.1041/20.

Lwów, dnia 3.sierpnia 1920.

D o

JWielmożnego Pana

Dr. Józefa Reinlendera

Dyrektora policji

we

Lwowie.

Udzielając w odpisie zażalenie wniesione
dziś do Komendanta placu pułk. Lindy w sprawie zajścia
na cmentarzu Izr. proszę o łaskawe zarządzenie ścisłych
dochodzeń, gdyż będące niestety na porządku dziennym
lekceważenie świętych miejsc żydowskich przez organa
wojskowości i M.S.O. obraża uczucia religijne ludności
żydowskiej i wywołuje wśród niej szkodliwe zaniepokojenie.

Komisarz Rządowy:

izraelickiej gminy wyznaniowej

we Lwowie

Podpis.

Zarząd Izr. Gminy Wyznaniowej we Lwowie.

L.1041/20.

Lwów, dnia 2.sierpnia 1920.

D o

Jaśnie Wielmożnego Pana

Pułkownika Lindy

Komendanta Miasta i Placu

we/Lwowie.

Niniejszem podaję do wiadomości JW Pana Puł-
kownika następujące doniesienie dozorczy izraelickiego
cmentarza:

Dnia 2. sierpnia b.r. mały oddział żołnierzy

z podpor. na czele odbywał ćwiczenia na polach w pobliżu
cmentarza izrael. Gminy wyznaniowej.-

Około południa wprowadził porucznik swego
konia na cmentarz aby go tam napoić, przyczem porucznik
cmentarny mu dopomógł. Napoiwszy konia oddał go
podpor., lecz niebawem z całym swym oddziałem
na cmentarz, obsadził wejście do niego z zakazem
czania lub wypuszczania kogokolwiek i nie wyległ
wawszy się, ani nie okazawszy żadnego polecenia
przedsięwziął rewizję cmentarza izrael, rzekomo w
szukiwaniu rzekomo tam przechowanej broni.-

W poszukiwaniu za bronią odkrył grobowiec,
przyczem uszkodził płytę grobowca, przedziurawił
nad bożnicą cmentarną i ledwo się dał odwieźć od
przebicia jednej roli tory (pisma świętego).-

Następnie wkroczył do prywatnego mieszkania
portyera Szlomy Adlersteina i znalazłszy kilka
oddanych temuż Adlersteinowi przez jego dzieci w
chowanie zabrał takowe.-

Na nalegania poszkodowanego, który podpora-
ka więcej nie odstąpił, złożył tenże zabraną biżuterję
na inspekcji policyj państwowej przy ulicy Jachowicza
podając, że nazywa się Michał Tobiaszewicz, że jest
podpor. l.p.p. i że jest stacjonowany w koszarach
V.gimnazjum przy ulicy Zamarstynowskiej.-

Zarząd izrael. Gminy wyznaniowej donosząc
o tem zajściu Świetnej Komendzie, uprasza o zawiado-
mienie, na czyj rozkaz podpor. Tobiaszewicz wyżej
opisaną rewizję przedsięwziął i z jakiego powodu.-

W razie gdyby się okazało, że wspomniany
podporucznik działał na własną rękę, uprasza się o
przykładne ukaranie go, gdyż tego rodzaju "Urządowa-
nie" obraża uczucia religijne ludności żydowskiej i
wywołuje wśród niej słuszne zaniepokojenie co do
bezpieczeństwa.-

345
Nie potrzebujemy dopiero nadmienić, że omentarz
należy do świętych miejsc wedle zasad religii żydowskiej
i że wszelką zniewagę tego świętego miejsca ludność
żydowska odczuwa bardzo boleśnie.-

Zachowanie owego pana podporucznika jest zresz-
tą w sprzeczności z rozkazem najnowszym Pana Ministra
Spraw Wojskowych, który wyraźnie zabrania wszelkich
wykroczeń przeciw żydom.-

10e

PREZYDIUM DEPARTAMENTU POLICJI

Wesoła dnia 4/8 1920

№ 3888 ps
20

5911/ps. d.

zawiesz

Zatwierdzenie memorandum

Wojciech p. p.
42589/20
1.